

سرمایه‌ی اجتماعی

ترجمه: داوود حیدری
پایان‌نامه‌ی
مرکز پژوهش‌های اجتماعی، دانشگاه سسکاگو

سرمایه‌ی انسانی^۱ در نشریه‌ی علوم اجتماعی آمریکا به چاپ رساند. کلمن، با ردیابی مفهوم سرمایه‌ی اجتماعی در نوشته‌های لوری^۲ (۱۹۷۷) - که این اصطلاح را برای تشریح چگونگی بهره‌گیری افراد از منابعی که از طریق روابط اجتماعی در خانواده و جامعه به دست می‌آید در راستای منافع خود - چگونگی استفاده از اندیشه‌های لوری در باره‌ی روابط اجتماعی در جهت پیشبرد منافع خود و جمع را تشریح کرده است.

کلمن، به نقل قول از بورديو^۳ (۱۹۷۷)، دوگراف^۴ و فلپ^۵ (۱۹۸۸) که در آثار و نوشته‌های خود در تعبیر و تعریف مشابه، مقوله‌ی سرمایه‌ی اجتماعی را به کار برده‌اند، تعریف ارائه شده از سوی لوری را، برای در بر گرفتن انواع متفاوتی از سرمایه‌ی اجتماعی

جیمز اس. کلمن^۲، در ۱۹۹۰ احتمالاً بزرگ‌ترین اثر نظری خود به نام «بنیان‌های نظریه‌ی اجتماعی»^۴ را که در آن، ماهیت در حال تغییر سازمان‌های اجتماعی هدفمند تشریح شده است، منتشر کرد. در بخش دوم این اثر بزرگ، زیر عنوان «ساختارهای اقدام (عمل)»^۵، فصلی نیز به سرمایه‌ی اجتماعی اختصاص یافته است که در واقع نسخه‌ی کاملاً تعدیل و روزآمدشده‌ی مقاله‌ای است که او در سال ۱۹۸۸ زیر عنوان «نقش سرمایه‌ی اجتماعی در ایجاد

و شیوه‌های تولید و ایجاد این گونه سرمایه‌ها، گسترش داده است. برداشت و نگرش کلمن درباره‌ی مفهوم سرمایه‌ی اجتماعی که آن را مجموعه‌ای از روابطی می‌داند که می‌توانند به ایجاد هنجارها کمک کنند، ریشه در افکار و اندیشه‌های جامعه‌شناسانی چون پارک^{۱۱} و بورگس^{۱۲} (۱۹۲۱) و مید^{۱۳} (۱۹۳۴) دارد. این سه تن از سازمان‌ها و نهادهای اجتماعی به منزله‌ی جرگه‌ای از منافع متقابل یاد می‌کنند که آداب، رسوم، و رویه‌ها و هنجارهای کنترل اجتماعی را تشکیل می‌دهند. از طریق درک مشترکی که از مرادوات، گفت‌وگوها و فعالیت‌ها حاصل می‌شود، نهادهای اجتماعی الگوهای رفتاری را که با مسئولیت‌پذیری اجتماعی همراه هستند، پدید می‌آورند. یانوویتز^{۱۴} (۱۹۷۵) می‌گوید، مسئولیت پژوهش تجربی اجتماعی، ارزیابی و تجزیه و تحلیل شکل‌ها و پیامدهای کنترل اجتماعی است که یک گروه را قادر می‌سازد، فعالیت و عملکرد خود را براساس یک رشته از اصول اخلاقی مشروع تنظیم کند.

رابرت پاتنام^{۱۵}، دانشمند سرشناس علوم سیاسی، در یکی از کتاب‌های خود که به بررسی عملکرد دولت محلی در ایتالیا اختصاص دارد (۱۹۹۳)، و فوکویاما^{۱۶} (۱۹۹۵)، در یکی از نوشته‌های خود درباره‌ی «اعتماد»، از کلمن به علت تدوین چارچوب نظری مفهوم سرمایه‌ی اجتماعی تجلیل کرده‌اند. پاتنام (ب، ۱۹۹۵) در عین حال معتقد است، درک و شناخت کنونی از سرمایه‌ی اجتماعی مرهون جین جاکوبز^{۱۷} است که این مفهوم را در سال ۱۹۶۱ در کتابی درباره‌ی شهرهای آمریکا مطرح کرد. پاتنام و فوکویاما در برداشت‌های خود از دیدگاه کلمن درباره‌ی سرمایه‌ی اجتماعی، این مقوله را مجموعه‌ای از رفتارهایی توصیف می‌کنند که انسان‌ها را به همکاری با یکدیگر در راستای خیر و سعادت همگانی، قادر می‌سازند.

پاتنام (الف، ۱۹۹۵ و ب، ۱۹۹۵) سرمایه‌ی اجتماعی را صرفاً منبعی اجتماعی که به طور بالقوه به فرد یا گروه سود می‌رساند، به حساب نمی‌آورد؛ بلکه آن را ابزاری برای تقویت همکاری در عرصه‌های مدنی معرفی می‌کند. از منظر پاتنام، سرمایه‌ی اجتماعی در برگزیده‌ی ارتباط مردم با زندگی مدنی در جوامعی است که در آن زندگی می‌کنند و صرفاً به مسائل سیاسی آن‌ها محدود نمی‌شود. به اعتقاد پاتنام، هر جنبش مردمی، نوعی مشارکت سیاسی سرمایه‌ی اجتماعی محور است؛ در حالی که نوشتن یک فقره چک به نفع یک نامزد انتخاباتی، گرچه اقدامی سیاسی است، اما سرمایه‌ی اجتماعی تولید نمی‌کند.

فوکویاما، با بهره‌گیری از مفهوم سرمایه‌ی اجتماعی، یک نظریه‌ی اعتماد اجتماعی تدوین می‌کند. قدرت و کارایی سرمایه‌ی اجتماعی در جامعه، به میزان پایبندی اعضای آن جامعه به هنجارها و ارزش‌های مشترک، و توانایی آن‌ها برای چشم‌پوشی از منافع

شخصی در راستای خیر و سعادت همگانی، بستگی دارد. به اعتقاد فوکویاما، از طریق پایبندی به این هنجارها و ارزش‌های مشترک، اعتماد پدید می‌آید. اعتمادی که از طریق مناسبات مثبت اجتماعی و بر پایه‌ی بده‌بستان، تعهد اخلاقی و تفکر پدید آمده باشد و نه از روی حسابگری‌های روزمره، می‌تواند به رشد و شکوفایی اقتصادی کمک کند.

آنچه کلمن، پاتنام و فوکویاما درباره‌ی آن اتفاق نظر دارند، این است که سرمایه‌ی اجتماعی صرفاً روابط عادی بین انسان‌ها برای مبادله‌ی مؤثرتر اطلاعات بین خود نیست. سرمایه‌ی اجتماعی، به عقیده‌ی این سه دانشور، در واقع ایجاد شبکه‌هایی با بهره‌گیری از هنجارها و اعتماد است که می‌توانند، در خدمت هدف‌های سودمندی چون رفاه، آسایش فکری و احساسی کودکان، مشارکت مدنی یا رفاه اقتصادی در آیند.

تعریف سرمایه‌ی اجتماعی
به اعتقاد کلمن، سرمایه‌ی اجتماعی را نه از طریق ساختار آن، بلکه کارکرد آن می‌توان تعریف و تبیین کرد. کلمن، سرمایه‌ی

سرمایه‌ی اجتماعی در برگزیده‌ی ارتباط مردم با زندگی مدنی در جوامعی است که در آن زندگی می‌کنند و صرفاً به مسائل سیاسی آن‌ها محدود نمی‌شود

اجتماعی را مجموعه‌ای از پیوندهای ارتباطی می‌داند که اقدام را سهولت می‌بخشد. کلمن با ارائه‌ی چنین تعریفی از سرمایه‌ی اجتماعی، به گسترش و تعمیم دیدگاه لین^{۱۸} (۱۹۹۰ و ۱۹۸۲) از مفهوم منابع اجتماعی می‌پردازد. لین معتقد است، انسان‌ها با بهره‌گیری از منابع اجتماعی برای تقویت موقعیت اجتماعی خود به داد و ستد و مراد به یکدیگر می‌پردازند. لین از منظر فرد به منابع اجتماعی به دیده‌ی ابزار می‌نگرد. به اعتقاد وی، فرد در اصل برای به دست آوردن منابع و حراست از منابعی که کسب کرده است، با افراد دیگر ارتباط برقرار می‌کند. لین می‌گوید، حفاظت از منابع و امکانات براساس نیروهای عاطفی نهفته در درون انسان صورت می‌گیرد، در حالی که کسب و دستیابی به چنین منابعی، به محاسبه و اقدام نیاز دارد [رجوع شود به: لین، ۱۹۹۰: ۲۶۴-۲۶۲].

برخلاف لین، کلمن سرمایه‌ی اجتماعی را جزء جدایی‌ناپذیر ساختار روابطی توصیف می‌کند که بین دو نفر یا بین افراد وجود دارد.

کلمن سرمایه‌ی اجتماعی را در قالب شبکه‌ای از روابط تعریف می‌کند و نه مجموعه‌ای از افراد [رجوع شود به: کلمن، ۱۹۹۰: ۳۰۲]. نکته‌ی مهم‌تر این‌که سرمایه‌ی اجتماعی پدید آمده از طریق مبادلات منطقی، با بهره‌گیری از ایجاد انتظارات و ایجاد و تقویت هنجارها، به پدید آمدن اعتماد کمک می‌کند. این جنبه‌ی هنجاری سرمایه‌ی اجتماعی، از سوی گرانوورتر (۱۹۸۵) نیز در محث مربوط به «حک شدن در ذهن»^{۱۹} که به تشریح نقش روابط شخصی و شبکه‌هایی از روابط در فراهم آوردن پیشینه و تداوم به نظام‌های اجتماعی اختصاص دارد، به تفصیل بیان شده است. تفاوت و تمایز عمده بین کلمن با دیگر اقتصاددانان و جامعه‌شناسان که از منابع اجتماعی، از منظر نوعی اقدام منطقی، استفاده‌ی ابزاری می‌کنند، در این است که وی مفاهیمی را مطرح می‌سازد که می‌توان به کمک آن‌ها، نه تنها نظام‌های اقتصادی، بلکه نظام‌های اجتماعی را نیز تشریح کرد. سرمایه‌ی اجتماعی، در ساختارهای اجتماعی همچون خانواده، مدرسه و جامعه وجود دارد. سرمایه‌ی اجتماعی اقدامات افراد را که در درون ساختار قرار دارند، سهولت می‌بخشد. سرمایه‌ی اجتماعی نیز همانند دیگر انواع سرمایه، از جمله سرمایه‌ی انسانی و مادی، دستیابی به برخی از هدف‌ها را که بدون چنین سرمایه‌ای ناممکن است، امکانپذیر می‌سازد.

گرچه سرمایه‌ی اجتماعی ممکن است به تسهیل برخی از اقدامات کمک کند، در مواردی ممکن است برای اقدامات دیگر بی‌مصرف یا زیانبار باشد. برای مثال، در مدرسه‌های والدین محور، از والدین انتظار می‌رود به طور فعالانه در فعالیت‌های مدرسه، از جمله حضور داوطلبانه در کلاس درس، همراهی دانش‌آموزان در مسافرت‌ها و بازدیدهای کوتاه میدانی، و کمک به آموزگاران در انجام وظایف و فعالیت‌های آنان، مشارکت کنند. چنین تعهد گسترده‌ای از سوی والدین سبب می‌شود، آن‌ها نتوانند به سادگی مشاغل تمام وقتی برای خود اختیار کنند. مثلاً، مادری که نام فرزندش را در چنین مدرسه‌ای ثبت می‌کند، ناگزیر می‌شود ساعات کار خود را در خارج از خانه کاهش دهد. کاهش ساعات کار به کاهش درآمد خانواده

منجر می‌شود و همین کاهش درآمد، ممکن است مشارکت و بهره‌گیری از فعالیت‌های آموزشی سودمند، همچون خرید رایانه‌ی جدید یا مسافرت خانوادگی را دشوار کند. در این مثال، گرچه سرمایه‌ی اجتماعی در مدرسه، در میان والدین، آموزگاران و دانش‌آموزان افزایش می‌یابد، اما ایجاد چنین سرمایه‌ای به زیان خانواده‌ای تمام می‌شود که به این شبکه‌ی اجتماعی ملحق شده است.

روانگاری‌های سرمایه‌ی اجتماعی

سرمایه‌ی اجتماعی از طریق پیوند و ارتباط^{۲۰} میان انسان‌ها پدید می‌آید و هرچه این پیوندها فشرده و نزدیک‌تر باشند، احتمال انتشار اطلاعات مهمی که شالوده‌ی اقدام محسوب می‌شوند، بیش‌تر خواهد شد. برای مثال، در اجتماعی کوچک که ارتباطی نزدیک بین افراد برقرار است، اطلاعات مربوط به این‌که از میان آموزگاران کدام‌یک بهتر هستند، همواره بین مردم رد و بدل می‌شود. والدینی که به این‌گونه اطلاعات دسترسی دارند، می‌کوشند فرزندان خود را به کلاس بهترین آموزگاران منتقل کنند.

البته مبادله‌ی اطلاعات مفید و مناسب تنها بخشی از مزایای سرمایه‌ی اجتماعی است. جزء مهم‌تر سرمایه‌ی اجتماعی، قابلیت این سرمایه در تقویت رفتارهای هنجاری و ضابطه‌مندی است که بهره‌وری سازمان را تقویت می‌کنند. تقویت کارایی و بهره‌وری سازمان‌ها از طریق اجرای تعهدات و مسؤولیت‌های پیش‌بینی شده‌ای صورت می‌پذیرد که به ایجاد اعتماد می‌انجامند. از دیدگاه کلمن، ارزش سرمایه‌ی اجتماعی به توانایی این سرمایه در ایجاد راهکاری برای کنترل اجتماعی، از طریق پدید آوردن هنجارهای داوطلبانه که شالوده‌ی آن‌ها را تعهدات، انتظارات و ارزش و اعتبار ساختار تشکیل می‌دهد، بستگی دارد.

وجود پیوندهای اجتماعی، به ایجاد ارتباط بین همه‌ی والدین در یک شبکه کمک می‌کند. در جوامعی که این پیوندها در طول زندگی نسل‌های متعدد پدید آمده‌اند، سرمایه‌ی اجتماعی از ابعاد گسترده‌تری برخوردار است؛ چون در چنین جوامعی، همه‌ی افراد در درون شبکه‌ای فشرده به نوعی با دیگر اعضای جامعه پیوند و ارتباط دارند. کلمن بر این باور است که وجود روابط و پیوندهای دیرینه بین اعضای یک جامعه می‌تواند، ضمن ماندگار ساختن هنجارهای کارآمد، به ایجاد اعتماد در جامعه نیز کمک کند. در پرتو اعتماد است که تعهدات و انتظارات شکل می‌گیرند. اعتماد می‌تواند همان نوع از ضمانت اجرایی را به وجود آورد که در ساختارهای باز وجود دارد. به اعتقاد کلمن، در ساختارهای اجتماعی که افراد انتظارات روشن و مشخصی از چگونگی رفتار خود و رفتار دیگران دارند،

در واقع ایجاد شبکه‌ها با بهره‌گیری از هنجارها و اعتماد می‌توانند در خدمت هدف‌های سودمندی چون رفاه، آسایش فکری و احساسی کودکان، مشارکت مدنی یا رفاه اقتصادی در آیند

اطلاعات مربوط به این موضوع در اختیار همه‌ی اعضای جامعه قرار دارد. تعهد برای انجام امور به خودی خود یک منبع و امکان محسوب می‌شود و چنانچه در مواقع ضروری در اختیار دیگران قرار گیرد، شکل ملموس به خود خواهد گرفت.

برای مثال، در محیط مدرسه‌ای که ارزش فراوانی برای موفقیت‌های تحصیلی قائل می‌شود، آموزگاران می‌توانند از والدین بخواهند تا در اجرای سیاست‌ها و خط‌مشی‌های جدید از جمله تدوین مقررات، جدی‌تر و سخت‌گیرانه‌تر درباره‌ی انجام و تکمیل تکالیف خانگی دانش‌آموزان، با مسؤ‌ولان مدرسه همکاری کنند. هرچه سرمایه‌ی اجتماعی در درون نظام بیش‌تر باشد، تعداد والدین و دانش‌آموزانی که مقررات جدید درباره‌ی تکالیف خانگی را محترم می‌شمارند، بیش‌تر خواهد شد. در این مثال، آموزگاران فرض را بر این می‌گذارند که والدین و دانش‌آموزان به تعهدات خود در قبال مقرراتی که مدرسه وضع کرده است، عمل خواهند کرد. اجرای این تعهدات مستلزم آن خواهد بود که والدین با دقت بیش‌تری فعالیت‌های فرزندان خود را زیرنظر بگیرند.

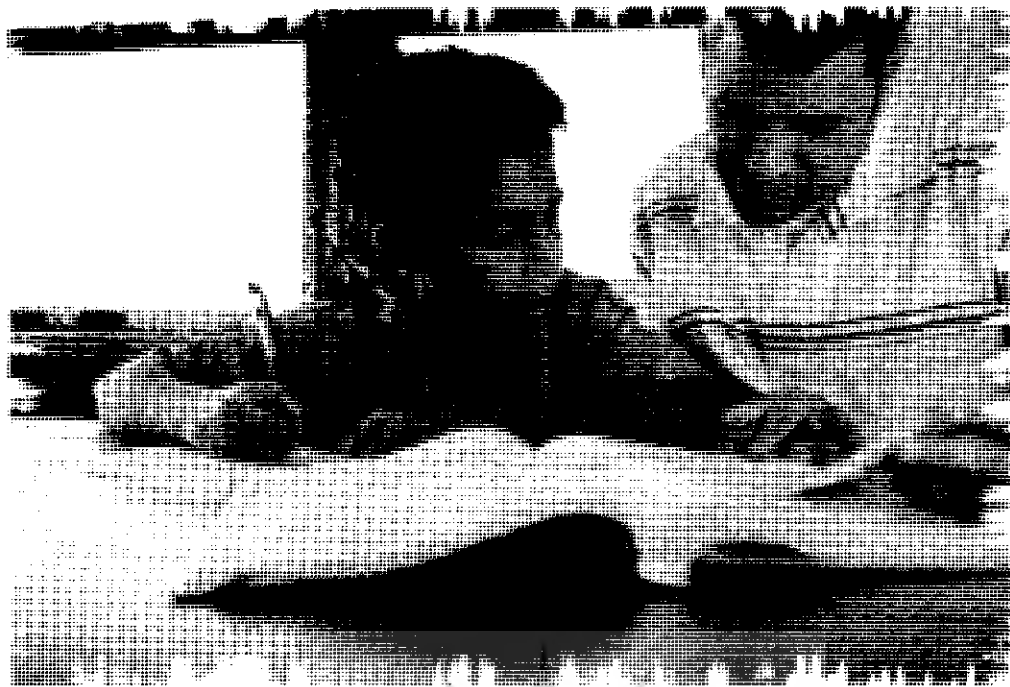
دانش‌آموزان، در راستای منافع جمع که در این مورد خاص مدرسه است، ناگزیرند بخشی از وقت خود را که صرف علاقه‌ها و دل‌بستگی‌های دیگر خود می‌کردند، به تعهداتشان در قبال اجرای مقررات جدید مربوط به تکالیف خانگی اختصاص دهند.

کلمن می‌گوید، هنگامی‌هایی از این قبیل که با ملاحظات دیگری همچون منزلت، افتخار و سایر دستاوردها تقویت می‌شوند، منبعی بسیار مهم و قدرتمند برای سرمایه‌ی اجتماعی محسوب می‌شوند. [رجوع کنید به: کلمن ۱۹۸۸: ۱۰۵-۱۰۴]. او بر این باور است که سرمایه‌ی اجتماعی نه تنها انجام برخی از اقدامات و فعالیت‌ها را سهولت می‌بخشد، بلکه محدودیت‌هایی را نیز در اجرا و انجام برخی دیگر از فعالیت‌ها پدید می‌آورد. فرض کنید، مدرسه‌ای از دانش‌آموزان خود می‌خواهد، در خلال یکی از ترم‌های تحصیلی چند ساعت از وقت خود را به انجام کارها و خدمات اجتماعی اختصاص دهند. در این صورت، سازمان‌های اجتماعی در جامعه‌ی مورد بحث نیز باید از هدف‌ها و برنامه‌ی مدرسه اطلاع داشته باشند، تا انواع گوناگون کارها و فعالیت‌های داوطلبانه را برای دانش‌آموزان فراهم آورند. مسؤ‌ولان مدرسه و مقامات محلی هماهنگ با هم باید بکوشند، نوجوانان را برای انجام کارهای گوناگون نهادها و سازمان‌های اجتماعی به خدمت بگیرند. در چنین شرایطی، هرچه سرمایه‌ی اجتماعی قوی‌تر باشد، احتمال زیرپا گذاشتن و نادیده گرفتن وظیفه‌ای که جامعه بر عهده‌ی آن‌ها گذاشته است و توافق‌های به عمل آمده درباره‌ی ارائه خدمات اجتماعی، کم‌تر خواهد بود.

برای مثال، در محیط مدرسه‌ای که ارزش فراوانی برای موفقیت‌های تحصیلی قائل می‌شود، آموزگاران می‌توانند از والدین بخواهند تا در اجرای سیاست‌ها و خط‌مشی‌های جدید از جمله تدوین مقررات، جدی‌تر و سخت‌گیرانه‌تر درباره‌ی انجام و تکمیل تکالیف خانگی دانش‌آموزان، با مسؤ‌ولان مدرسه همکاری کنند.

هرچه سرمایه‌ی اجتماعی در درون نظام بیش‌تر باشد، تعداد والدین و دانش‌آموزانی که مقررات جدید درباره‌ی تکالیف خانگی را محترم می‌شمارند، بیش‌تر خواهد شد. در این مثال، آموزگاران فرض را بر این می‌گذارند که والدین و دانش‌آموزان به تعهدات خود در قبال مقرراتی که مدرسه وضع کرده است، عمل خواهند کرد. اجرای این تعهدات مستلزم آن خواهد بود که والدین با دقت بیش‌تری فعالیت‌های فرزندان خود را زیرنظر بگیرند.

صرف وقت بیش‌تر برای فرزندان به معنی صرف وقت کم‌تری برای امور دیگر خواهد بود. دانش‌آموزان نیز برای اجرای مقررات جدید درباره‌ی تکمیل تکالیف خانگی و قول و تعهد همکاری در اجرای این طرح ناگزیر خواهند شد، بخشی از وقتی را که برای اموری چون تماشای تلویزیون یا دیدن دوستان صرف می‌کردند، به انجام تکالیف مدرسه اختصاص دهند. بدین ترتیب، هم والدین و هم

در مقایسه با مدرسه‌های خصوصی و سکولار (غیرمذهبی) به مراتب کم‌تر است [کلمن، ۱۹۹۱؛ و کلمن و هوفر^{۱۱} ۱۹۸۷]. کلمن بر این باور است که ارتباط نزدیک‌تر بین والدین و فرزندان، برای مثال از طریق تأسیس مدرسه در مجاورت محل کار والدین، می‌تواند به برقراری مناسبات قوی‌تری بین آموزگاران و اعضای خانواده‌ی دانش‌آموزان، در مقایسه با مدرسه‌هایی که مجاور محل زندگی دانش‌آموزان قرار دارند و بیش‌تر والدین در خارج از محل زندگی خود کار می‌کنند، منجر شود. او معتقد است، یکی از راه‌های ارتقای وضعیت و موقعیت مدرسه‌ها، ایجاد رابطه‌ای نزدیک بین والدین و مدرسه‌های فرزندان است؛ چون در چنین شرایطی، والدین، آموزگاران و دانش‌آموزان به اصول و موازین اجتماعی مشترکی که هنجارهای اجتماعی به ایجاد و نظارت بر آن‌ها کمک کرده‌اند، باور و اعتقاد خواهند داشت.

زیرنویس:

1. Barbara schneider
2. National opinion Research Center (NORL)
3. James S.Coleman
4. Foundations of Social Theory
5. Structures of Action
6. Social Capital in the Creation of Humon Capital
7. Loury
8. Bourdieu
9. De Graaf

افزون بر اصول کلی سرمایه‌ی اجتماعی که به آن‌ها اشاره شد، کلمن به نوع خاصی از سرمایه‌ی اجتماعی در محیط خانه و جامعه نیز اشاره می‌کند. او سرمایه‌ی اجتماعی در خانواده‌را، با تعداد افراد بالغ در محیط خانه و توجهی که این افراد به کودکان و توسعه‌ی قابلیت‌ها و توانایی آن‌ها در محیط خانه نشان می‌دهند، ارزیابی می‌کند. این نظریه پرداز، سرمایه‌ی اجتماعی در جامعه را رابطه‌ای اجتماعی توصیف می‌کند که بین والدین در محیط خانه و بین والدین در درون جامعه و نهادهای موجود در جامعه وجود دارد. او می‌گوید، حتی در جوامعی که ساختار اجتماعی همسایگی روبه‌افول گذاشته است، می‌توان از طریق نهادها و سازمان‌های فعال در جامعه به ایجاد سرمایه‌ی اجتماعی مبادرت کرد. این نهادها و سازمان‌های اجتماعی که ممکن است بر همسایگی و هم‌جواری استوار باشند یا نباشند، می‌توانند پیوند و ارتباط لازم را بین والدین به وجود آورند. یکی از نهادهای اجتماعی که به اعتقاد کلمن می‌تواند سرمایه‌ی اجتماعی را بین اعضای خود افزایش دهد، جمعیت و جماعت مذهبی است که پیرامون مدرسه‌های مذهبی شکل می‌گیرند. او می‌گوید، مدرسه‌های دولتی نیز می‌توانند تا حدودی همین نقش را در ایجاد سرمایه‌ی اجتماعی ایفا کنند. کلمن برای اثبات نظریه‌ی خود تحقیقاتی درباره‌ی دانش‌آموزان دبیرستان‌ها در مدرسه‌های گوناگون به عمل آورده است. نتایج تحقیقات وی نشان می‌دهند، تعداد دانش‌آموزان مدرسه‌های مذهبی و دولتی که ترک تحصیل می‌کنند، به علت وجود سرمایه‌ی اجتماعی بالا در این گونه مدرسه‌ها،

- York: Random House.
- Janowitz, M. 1975. "Sociological Theory and Social Control." *American Journal of Sociology* 81:82-108.
- Lin, N. 1982. "Social Resources and Instrumental Action". In P. V. Marsden and N. Lin (eds.) *Social Structure and Network Analysis*, Beverly Hills, CA: Sage.
- , 1990. "Social Resources and Social Mobility: A Structural Theory of Status Attainment." In R. L. Breiger (ed.), *Social Mobility and Social Structure*, pp. 247-271. Cambridge: Cambridge University Press.
- Lin N., J. C. Vaugn, and W.M. Ensel. 1981. "Social Resources and the Strength of Ties: Structural Factors in Occupational Status Attainment." *American Sociological Review* 46:293-405.
- Loury, G. 1977. "A Dynamic Theory of Racial Income Difference." In P.A. Wallace and A. Le Mund (eds.), *Woman, Minorities and Employment Discrimination*. Lexington, MA: Lexington Books.
- Mead, G. H. 1934. "The Social Foundations and Functions of Thought and Communications, the Community and the Institution." In *Mind, Self, and Society*, pp. 253-273. Chicago: University of Chicago Press.
- Park, R. E. and E. W. Burgess. 1921. Social Control and Schools of Thought, Control and the Collective Mind, Social Control Defined, Classification of the Materials." In *Introduction to the Science of Sociology*. pp. 27-42, 783-799. Chicago: University of Chicago Press.
- Putnam, R., with Robert Leonardi and Raffaella Y. Nanetti. 1993. *Making Democracy Work: Civic Traditions in Modern Italy*. Princeton, NJ: Princeton University Press.
- Putnam, R. 1995a. "Bowling Alone: America's Declining Social Capital." *Journal of Democracy* 6(1): 65-78.
- , 1995b. "Tuning In, Tuning Out: The Strange Disappearance of Social Capital in America." *Political Science and Politics* (December): 664-683.
- Sampson, R. L., and J. H. Laub. 1993. *Crime in the Making: Pathways and Turning Points through Life*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Schneider, B., and A. Bryk. 1996. *Social Trust: A Moral Resource for School Improvement*. Chicago: Center for School Improvement.
- Schneider, B., and J. Coleman. 1993. *Parents, Their Children, and Schools*. Boulder, CO: Westview Press.
- Stanton-Salazar, R. D., and S. M. Dornbusch. 1995. "Social Capital and the Reproduction of Inequality: Information Networks Among Mexican-Origin High School Students". *Sociology of Education* 68(2): 116-135.
- Talbert, J. E., and M. W. McLaughlin. 1994. "Teacher Professionalism in Local School Contexts". *American Journal of Education* 102: 123-153.
10. Flap
11. Park
12. Burgess
13. Mead
14. Janowitz
15. Robert putnam
16. Fukuyama
17. Jane Jacobs
18. Lin
19. Embeddedness
20. Relational lies
21. Hoffer
- منابع:**
- Bidwell, C.E., and T. Bryk. 1994. *How Teacher's Work is Organized: The Content and Consequences of the Structure of the High School Workplace* (Report No. 94-1). Chicago: NORC and The University of Chicago, Ogburn-Stouffer Center.
- Bidwell, C. E., S. Plank, and C. Muller. 1996. "Peer Social Networks and Adolescent Career Development." In A.C. Kerchhoff, (ed.), *Generation Social Stratification: Toward a New Generation of Research*. Denver, CO: Westview Press.
- Bourdieu, P. 1977. "Cultural Reproduction and Social Reproduction." In J. Karabel and A. H. Halsey (eds.), *Power and Ideology in Education*, pp. 487-511. New York: Oxford University Press.
- Coleman, J. S. 1988. "Social Capital in the Creation of Human Capital." *American Journal of Sociology* 94:95-120.
- , 1990. *Foundations of Social Theory*. Cambridge, MA: The Belknap Press of Harvard University Press.
- , 1991. "Changes in the Family and Implications for the Common School." *The University of Chicago Legal Forum*.
- Coleman, J. S., and T. Hoffer. 1987. *Public and Private High Schools: The Impact of Communities*. New York: Basic Books.
- De Graaf, N. D., and H.D. Flap. 1988. "With a Little Help from My Friends: Social Resources as an Explanation of Occupational Status and Income in West Germany, the Netherlands, and the United States." *Social Forces* 67:453-472.
- Entwisle, D., and N. M. Astone. 1994. "Some Practical Guidelines for Measuring Youth's Race/Ethnicity and Socioeconomic Status." *Child Development* 65(6): 1521-1540.
- Fukuyama, F. 1995. *Trust: Social Virtues and the Creation of Prosperity*. New York: The Free Press.
- Furstenberg, F., and M. E. Hughes. 1995. "Social Capital and Successful Development Among At-risk Youth." *Journal of Marriage and the Family* 57:580-592.
- Granovetter, M. 1982. "The Strength of Weak Ties: A Network Theory Revisited". In P. V. Marsden and N. Lin (eds.), *Social Structure and Network Analysis*, pp. 105-130. Beverly Hills, CA: Sage Publications.
- , 1985. "Economic Action, Social Structure and Embeddedness". *American Journal of Sociology* 91: 481-510.
- Jacobs, J. 1961. *The Death and Life of Great American Cities*. New

